

НАРЕДБА за реда и начина за извършване на метрологичен надзор

Обн. - ДВ, бр. 88 от 07.10.2003 г.; изм., бр. 40 от 16.05.2006 г.; в сила от 05.05.2006 г.; изм., бр. 33 от 28.03.2008 г., в сила от 01.04.2008 г.;

Приета с ПМС № 218 от 30.09.2003 г.;

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С наредбата се определят редът и начинът за извършване на метрологичен надзор.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г.) Метрологичният надзор се осъществява от определени със заповед на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) длъжностни лица от Главна дирекция "Метрологичен надзор" (ГД "МН"), наричани по-нататък "инспектори".

Раздел II

Ред и начин за извършване на метрологичен надзор

Чл. 3. (1) Метрологичният надзор се извършва по план или извънредно.

(2) Метрологичният надзор се извършва чрез наблюдение и надзорни проверки.

Чл. 4. (1) Председателят на ДАМТН до 20 декември на текущата година утвърждава план за метрологичен надзор за следващата календарна година. Планът се публикува в официалния бюлетин на ДАМТН и при необходимост се актуализира.

(2) При съставянето на плана се вземат предвид обобщените данни от:

1. извършения през годината метрологичен надзор;
2. извършения контрол на средства за измерване по глава четвърта от Закона за измерванията (ЗИ);
3. метрологичната експертиза на средствата за измерване по глава пета от ЗИ;
4. оценка на степента на риска за неизпълнение на задължения на лицата по чл. 74 ЗИ.

Чл. 5. (1) Инспекторите събират данни за спазване разпоредбите на ЗИ и наредбите по прилагането му чрез наблюдение на:

1. пуснатите на пазара или използваните средства за измерване, които подлежат на контрол;
2. пуснатите на пазара или предлаганите в търговската мрежа предварително опаковани количества продукти или опаковки, предназначени за определяне обема на затворените в тях течности, наричани по-нататък "бутилки";
3. удостоверенията за одобрен тип, протоколите и други документи, съставени в изпълнение на ЗИ и нормативните актове по прилагането му.

(2) Когато при наблюдението по ал. 1 се установи неспазване разпоредбите на ЗИ и наредбите по прилагането му и са събрани данни за нарушителя, инспекторите извършват надзорна проверка.

Чл. 6. (1) Надзорните проверки са планови и извънредни.

(2) Плановите надзорни проверки се извършват в изпълнение на утвърдения план за метрологичен надзор.

(3) Извънредните надзорни проверки се извършват в следните случаи:

1. по писмени сигнали на физически или юридически лица;
2. по искане на органи на изпълнителната власт и на местното самоуправление;
3. при събрани данни за неспазване разпоредбите на ЗИ и наредбите по прилагането му, при извършено наблюдение или при изпълнение на годишния план за метрологичен надзор;
4. по публикации и съобщения в средствата за масово осведомяване;

5. по разпореждане на председателя на ДАМТН, главния директор на ГД "МН" или началника на регионалния отдел на ГД "МН".

(4) Извънредните надзорни проверки се извършват внезапно без предварително уведомяване на задълженото лице.

(5) Надзорната проверка по ал. 3, т. 1 и 2 се извършва в 14-дневен срок от получаването на писмения сигнал или искането, като ГД "МН" писмено информира лицето за резултатите в 7-дневен срок от завършването на проверката.

Чл. 7.(1) За установени при надзорна проверка нарушения инспекторите съставят:

1. протокол за задължителни предписания, и/или
2. акт за установяване на административно нарушение по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(2) В протокола за даване на задължителни предписания се вписват:

1. трите имена на длъжностното лице, извършило надзорната проверка, и трите имена, единният граждански номер и адресът на свидетелите, присъствали на извършването ѝ;

2. трите имена, единният граждански номер и постоянният адрес на физическото лице или наименование, седалище, БУЛСТАТ, данъчен номер на юридическо лице и трите имена на представляващия, когато проверката се извършва на юридическо лице;

3. датата и мястото на извършване на проверката;

4. констатираните факти и обстоятелства;

5. необходимите коригиращи действия и срокът за тяхното изпълнение;

6. подписите на инспектора, извършил проверката, на свидетелите и на нарушителя или на представляващия юридическото лице.

Чл. 8.(1) При надзорна проверка инспекторите предприемат действия за ограничаване пускането на пазара на средства за измерване, предварително опаковани продукти или бутилки, като дават предписания на лицата, които ги пускат на пазара, да спрат временно разпространението или продажбата им до изпълнението на предписаните коригиращи действия.

(2) Инспекторите дават предписания на лицата, които пускат в действие или използват средства за измерване, да спрат временно пускането в действие или използването им до изпълнението на предписаните коригиращи действия.

(3) В случаите по ал. 2 инспекторите могат да ограничат използването на средствата за измерване чрез пломбиране или маркиране по начин, който прави невъзможна употребата им, без да се нарушават поставените знаци. Поставените знаци или пломби могат да съдържат графичното изображение на знака за забрана за употреба на средството за измерване, посочен в наредбата по чл. 28 ЗИ.

(4) Знаците по ал. 3 се отстраняват само когато средствата за измерване са приведени в съответствие с изискванията към тях, за което лицето, което използва средства за измерване, предварително уведомява инспектора, извършил проверката. По изключение пломбите могат да бъдат нарушени, ако възпрепятстват отстраняването на несъответствията на средствата за измерване при ремонт. Инспекторът може да присъства на отстраняването на поставените знаци.

(5) Инспекторите ограничават продажбата на предварително опаковани продукти, които не могат да се приведат в съответствие с изискванията към тях, чрез маркиране, подпечатване или обозначаване по подходящ начин или чрез отделянето им на специално и обозначено място за продажба.

Чл. 9.(1) Когато при извършване на надзорната проверка възникнат основателни съмнения, че средството за измерване не съответства на одобрения тип и/или на техническите, или на метрологичните изисквания към него, инспекторите го подлагат на контрол.

(2) Когато е технически възможно, контролът на средството за измерване се извършва на мястото на извършване на надзорна проверка, като резултатите от контрола се вписват в протокола по чл. 7, ал. 1, т. 1.

(3) Когато контролът на средството за измерване трябва да се извърши в лабораторни условия, инспекторът предписва на лицето в 3-дневен срок от датата на извършване на проверката да представи средствата за измерване за контрол пред Главна дирекция "Мерки и измервателни уреди" към ДАМТН или при лица, оправомощени да извършват проверка на средства за измерване.

(4) В случаите по ал. 2 и 3 в протокола по чл. 7, ал. 1, т. 1 се записват наименованието, типът и идентификационните номера на средствата за измерване, както и на компонентите, спомагателното оборудване и допълнителните устройства към тях.

Чл. 10.(1) Предварително опаковани продукти се подлагат на контрола по чл. 18 от Наредбата за предварително опакованите количества продукти, приета с Постановление № 41 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 19 от 2003 г.; попр., бр. 27 и 33 от 2003 г.), когато има основателни съмнения, че количествата на продуктите не съответстват на изискванията към тях или производителят или вносителят не разполага с документи от извършения контрол по смисъла на чл. 23, ал. 2 и чл. 25 от същата наредба.

(2) Контрол чрез разрушаване целостта на опаковките се предприема само когато отделянето на продукта от опаковката не застрашава живота, здравето и имуществото на хората.

(3) Последващата употреба, преработка или бракуване на продукти от разрушените опаковки е за сметка на проверяваното лице.

(4) Когато разходите за разрушени опаковки са за сметка на бюджета на ДАМТН, продуктите, ако са правилно съхранявани и годни за употреба, се предоставят безвъзмездно на юридически лица на бюджетна издръжка по реда на Закона за държавната собственост или се унищожават, като за това се съставя протокол.

Чл. 11. Бутилките се подлагат на контрола по чл. 12 от Наредбата за опаковките, използвани като съдове за измерване на обема на затворените в тях течности, приета с Постановление № 41 на Министерския съвет от 2003 г. (ДВ, бр. 19 от 2003 г.), когато има основателни съмнения, че обявените вместимости не съответстват на изискванията към тях или производителят или вносителят не разполага с документи от извършения контрол по смисъла на чл. 15, ал. 2 от същата наредба.

Чл. 12.(1) В случаите по чл. 10 и 11 инспекторите съставят протокол за вземане на бройки продукти или извадка от партидите предварително опаковани продукти или бутилки, които се подлагат на контрол, и за резултатите от извършения контрол.

(2) Продуктите или бутилките, които се подлагат на контрол, се вземат в присъствието на представител на проверяваното лице, което се удостоверява в протоколите по ал. 1.

(3) Продуктите и бутилките от извадката се номерират и означават по начин, по който да бъдат недвусмислено идентифицирани и индивидуализирани.

Чл. 13. При извършване на надзорни проверки инспекторите са длъжни да се легитимират със служебните си карти, издадени и заверени за текущата календарна година от председателя на ДАМТН или от упълномощено от него длъжностно лице.

Раздел III

Метрологичен надзор на лицата, които използват единици за измерване

Чл. 14.(1) Метрологичният надзор на лицата, които използват единици за измерване, се извършва чрез наблюдение за използването на разрешените единици за

измерване и за спазването на правилата за изразяване и обявяване на резултати от измерване.

(2) При неспазване изискванията на Наредбата за единиците за измерване, разрешени за използване в Република България, приета с Постановление № 275 на Министерския съвет от 2002 г. (ДВ, бр. 115 от 2002 г.), инспекторите дават задължителни предписания относно правилата за изразяване и обявяване на резултатите от измерване и могат да предложат на председателя на ДАМТН да издаде указания по прилагането ѝ.

Раздел IV

Метрологичен надзор на лицата, които произвеждат, внасят или използват средства за измерване

Чл. 15. (1) Метрологичният надзор на лицата, които произвеждат или внасят средства за измерване, се извършва чрез наблюдение и надзорни проверки.

(2) Метрологичният надзор на лицата, които използват средства за измерване, се извършва чрез надзорни проверки.

Чл. 16. (1) Надзорна проверка на лица, които произвеждат или внасят средства за измерване, се извършва, когато е налице основателно съмнение, че са пуснали на пазара или в действие средства за измерване, които не съответстват на изискванията към тях.

(2) Надзорната проверка обхваща:

1. външен оглед на средството за измерване за наличие на знаците от контрол по чл. 35 и чл. 39, ал. 1 ЗИ и означенията върху тях съгласно наредбата по чл. 28 ЗИ;

2. проверка на техническата документация за съответствие с одобрения тип средство за измерване;

3. преценка на данните от извършена първоначална проверка на произведените или внесените средства за измерване;

4. подлагане на контрол в случаите по чл. 9.

Чл. 17. Надзорната проверка на лицата, които използват средства за измерване, обхваща:

1. външен оглед на средството за измерване за наличие на знаците от контрол по чл. 35, чл. 39, ал. 1 и чл. 43, ал. 1 ЗИ и означенията върху тях съгласно Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол;

2. външен оглед и проверка за техническата изправност и правилната употреба на средствата за измерване;

3. проверка за използването на средството за измерване по предназначение;

4. при необходимост - подлагане на проверка за съответствието на използваните средства за измерване с изискванията за максимално допустими грешки в употреба.

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г.) Председателят на ДАМТН прави предложения до председателя на Българския институт по метрология за отменяне одобряването на типа на средства за измерване, когато въз основа на:

1. резултати от метрологичен надзор, при които са установени възможности за въздействие върху метрологичните характеристики на средството за измерване в употреба;

2. данните, предоставени от лицата, които извършват проверки на средства за измерване;

3. данните за резултатите от контрол, извършен при метрологичния надзор;

4. данните за изпълнение на предписанията при надзорна проверка коригиращи действия,

е видно, че са налице основанията по чл. 36, ал. 1 ЗИ.

(2) Ако при анализа на данните по ал. 1 се установи, че в случаите по чл. 36, ал. 1, т. 1 ЗИ несъответствието на средствата за измерване не влияе на метрологичните му

характеристики и на използването му по предназначение, главният директор на ГД "МН" заедно с предложението за отменяне на типа може да даде мотивирано предложение средства за измерване в употреба да се считат за одобрен тип.

Раздел V

Метрологичен надзор на лицата, които ремонтират средства за измерване

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2008 г., в сила от 01.04.2008 г.) (1) Метрологичният надзор на лицата, които ремонтират средства за измерване, се извършва чрез наблюдение.

(2) Надзорна проверка при лицата, които ремонтират средства за измерване, се извършва, когато при метрологичен надзор на други задължени лица са събрани данни за извършено нарушение при ремонт на средствата за измерване.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2008 г., в сила от 01.04.2008 г.) Надзорната проверка обхваща:

1. преглед на документи, от които се установява, че ремонтираните средства за измерване са заявени за последваща проверка след ремонт;
2. преценка на данните от извършената последваща проверка след ремонт;
3. проверка на наличните документи от извършения ремонт;
4. оглед на ремонтираните средства за измерване за извършване на допълнение или модификация на одобрения тип по смисъла на чл. 29, ал. 2 ЗИ;

5. спазването на условията за извършване на сервиз и ремонт - за лицата, които ремонтират електронни таксиметрови апарати с фискална памет, съгласно изискванията на Наредба № 35 от 1999 г. за функционалните и техническите изисквания към електронни таксиметрови апарати с фискална памет (обн., ДВ, бр. 97 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 95 от 2000 г.);

6. (отм. - ДВ, бр. 33 от 2008 г., в сила от 01.04.2008 г.)

(4) Когато при огледа по ал. 3, т. 4 възникнат съмнения, че при ремонта лицето променя съответствието на средствата за измерване с одобрения тип и/или с техническите и метрологичните изисквания към тях, инспекторите подлагат на контрол ремонтираните средства за измерване.

Раздел VI

Метрологичен надзор на лицата, оправомощени за проверка на средства за измерване

Чл. 20. (1) Метрологичният надзор на лицата, оправомощени за проверка на средства за измерване, се извършва чрез надзорни проверки.

(2) Метрологичният надзор включва поне две планови надзорни проверки през първата година от оправомощаването и поне една планова надзорна проверка през всяка следваща година за срока на валидност на оправомощаването.

Чл. 21. (1) Надзорната проверка обхваща:

1. преглед на условията, при които се извършват проверките, за съответствие с условията, определени в заповедта за оправомощаване, и преглед на функциониращата система за управление на качеството за съответствието с БДС EN ISO/IEC 17025;

2. преглед на постъпилите заявления за изпълнение на заявените проверки на средствата за измерване;

3. преглед на съставените при проверка документи за съответствие на издадените заключения и поставените знаци с действителните резултати от проверката на средството за измерване и с данните в отчета за дейността им по чл. 16, ал. 1 от Наредбата за реда за оправомощаване на лица за проверка на средства за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, приета с Постановление № 31 на Министерския съвет от 2003 г. (ДВ, бр. 17 от 2003 г.);

4. проверка за изпълнението на предписанията, дадени при метрологичен надзор;

5. проверка за заявяването, съхраняването и отчитането на знаците за проверка.

(2) Когато при надзорна проверка не може да се установи верността на заключенията от проверката и съответствието на знаците с действителните резултати от проверката, инспекторите подлагат средствата за измерване на контрол.

Чл. 22. Главният директор на ГД "МН" прави предложения до председателя на ДАМТН за отменяне оправомощаването на лица за извършване проверка на средства за измерване, когато въз основа на извършените надзорни проверки се установи, че са налице основанията по чл. 53 ЗИ.

Раздел VII

Метрологичен надзор на лицата, които произвеждат, внасят или предлагат за продажба предварително опаковани количества продукти или бутилки

Чл. 23. Метрологичният надзор на лицата, които произвеждат, внасят или продават предварително опаковани количества продукти или бутилки, се извършва чрез наблюдение и надзорни проверки.

Чл. 24.(1) Надзорната проверка на лицата, които произвеждат предварително опаковани продукти с еднакви количества, хляб в опаковка или бутилки, обхваща:

1. външен оглед за съответствие на означенията върху опаковката на продукта или бутилката с изискванията към тях;

2. преглед на документите, които обективират метода за статистически контрол на нетните количества на продуктите или вместимостите на бутилките, размера и честотата на вземане на извадка от партидата;

3. проверка на методите и средствата за измерване, с които се определят нетните количества на продуктите или вместимостите на бутилките;

4. преглед на резултатите от контрола на нетните количества на продуктите или вместимостите на бутилките;

5. преглед на записите от предприетите коригиращи действия за осигуряване пускането на пазара на продукти или бутилки, които съответстват на изискванията към тях;

6. подлагане на контрол в случаите по чл. 10 и 11.

(2) Надзорната проверка на лица, които произвеждат предварително опаковани продукти с различни количества, обхваща:

1. външен оглед за съответствие на означенията върху опаковките с изискванията към тях;

2. проверка на методите и средствата за определяне на нетните количества;

3. измерване нетното количество на продуктите в контролираната партида.

Чл. 25.(1) Надзорната проверка на лицата, които внасят предварително опаковани продукти с еднакви количества или бутилки, обхваща:

1. външен оглед за съответствие на означенията върху опаковката на продукта или бутилката с изискванията към тях;

2. проверка на документите от контрол, които потвърждават съответствието на внесената партида с изискванията към нетните количества;

3. подлагане на контрол в случаите по чл. 10 и 11.

(2) Надзорната проверка при лица, които внасят предварително опаковани продукти с различни количества, обхваща:

1. външен оглед за съответствие на означенията върху опаковките с изискванията към тях;

2. измерване нетното количество на продуктите в контролираната партида.

Чл. 26. Надзорната проверка на лицата, които предлагат за продажба предварително опаковани количества продукти или бутилки, обхваща:

1. външен оглед за съответствие на означенията върху опаковките на продуктите или бутилките с изискванията към тях;

2. извършване на контрол на предварително опакованите продукти, ако възникне съмнение, че лицето, което предлага продукта за продажба, е променило осигуреното от производителя или вносителя съответствие на количествата на продуктите с изискванията към тях.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Лицата по § 8 от преходните и заключителните разпоредби на ЗИ подлежат на метрологичен надзор по реда на раздел VI за спазване на задълженията им по чл. 46 ЗИ.

§ 2. Наредбата се приема на основание чл. 81 ЗИ.